

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

 І.В.Гунько

30 серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Планування і організація туристичного бізнесу

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 242 Туризм

Освітньо-професійна програма Туризм

Вінниця - 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Планування і організація туристичного бізнесу». Рівень вищої освіти перший (бакалаврський), галузь знань 24 Сфера обслуговування, спеціальність 242 Туризм, освітньо-професійна програма Туризм. 2021, с. 16.

Розробник:

Ставська Ю.В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму

Лектор :

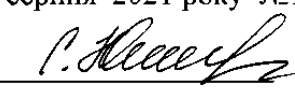
Ставська Ю.В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму

Викладач, який проводить практичні заняття:

Ставська Ю.В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму

Протокол від "16" серпня 2021 року №1

Завідувач кафедри Ю.В. Ставська

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні навчально-методичної комісії факультету економіки та підприємництва

Протокол від "25" серпня 2021 року № 1

Голова навчально-методичної комісії факультету О.В. Левчук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні науково-методичної комісії університету

Протокол від "25" серпня 2021 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	24 Сфера обслуговування спеціальність 242 Туризм ОПП Туризм Перший (бакалаврський)	Вибіркова	
Атестацій - 2		Рік підготовки:	
		4-й	
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		8-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6		Лекції	
		12 год.	
		Практичні, семінарські	
		10 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		98 год.	
		Індивідуальні завдання:	
	Вид контролю: іспит		

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

Призначення навчальної дисципліни. Освітня компонента Планування і організація туристичного бізнесу спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності - розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму.

Мета вивчення навчальної дисципліни. Формування теоретичних знань та практичних навичок з планування, як елементу управління підприємством туристичного бізнесу.

Задачі вивчення дисципліни - теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти знання та навички, необхідні для ознайомлення з найчастіше застосовуваними на практиці господарювання підприємств туристичного бізнесу методами складання окремих розділів бізнес-плану.

2. Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

інтегральні компетентності (ІК): здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ;

СК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;

СК 13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації;

програмні результати:

ПРН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів;

ПР7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт;

ПР8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися;

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна);

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Планування і організація туристичного бізнесу належить до навчальної дисциплін вибіркової компоненти, освітній компонент циклу професійної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Туроперейтинг», «Правове регулювання туристичної діяльності», «Міжнародний туристичний бізнес».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Економіка туризму».

4. Програма навчальної дисципліни

Атестація 1

Теоретичні основи планування діяльності туристичних підприємств

Тема 1. Планування як особлива форма діяльності підприємств туристичного бізнесу. Методологічні основи планування діяльності підприємств туристичного бізнесу .

Тема 2. Систематизація основних видів планування діяльності підприємств туристичного бізнесу

Тема 3. Маркетинговий план діяльності туристичних установ

Атестація 2

Розробка бізнес-плану туристичного підприємства

Тема 4. Виробничий план діяльності підприємства туристичного бізнесу

Тема 5. Фінансовий план

Тема 6. Бізнес-план як кінцевий продукт планування.

5. Структура навчальної дисципліни

Теми	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Ус- ног о	у тому числі					усьо- го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р. .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Атестація 1. Технологія туроперейтингу та турпроекування.												
Тема 1. Планування як особлива форма діяльності підприємств туристичного бізнесу. Методологічні основи планування діяльності підприємств туристичного бізнесу.	18	2				16						
Тема 2. Систематизація основних видів планування діяльності підприємств туристичного бізнесу	20	2	2			16						
Тема 3. Маркетинговий план діяльності туристичних установ	20	2	2			16						
Разом	58	6	4			48						
Атестація 2. Прикладний туроперейтинг.												
Тема 4. Виробничий план діяльності підприємства туристичного бізнесу	22	2	2			18						
Тема 5. Фінансовий план	20	2	2			16						
Тема 6. Бізнес-план як кінцевий продукт планування	20	2	2			16						
Разом	62	6	6			50						
Усього годин	120	12	10			98						

6. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Планування як особлива форма діяльності підприємств туристичного бізнесу. Методологічні основи планування діяльності підприємств туристичного бізнесу	2	
2	Систематизація основних видів планування діяльності підприємств туристичного бізнесу	2	
3	Маркетинговий план діяльності туристичних установ	2	
4	Виробничий план діяльності підприємства туристичного бізнесу	2	
5	Фінансовий план	2	
6	Бізнес-план як кінцевий продукт планування	2	
	Разом	12	

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Систематизація основних видів планування діяльності підприємств туристичного бізнесу	2	
2	Маркетинговий план діяльності туристичних установ	2	
3	Виробничий план діяльності підприємства туристичного бізнесу	2	
4	Фінансовий план	2	
5	Бізнес-план як кінцевий продукт планування	2	
	Разом	10	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Планування як особлива форма діяльності підприємств туристичного бізнесу. Методологічні основи планування діяльності підприємств туристичного бізнесу	16	
2	Систематизація основних видів планування діяльності підприємств туристичного бізнесу	16	
3	Маркетинговий план діяльності туристичних установ	16	
4	Виробничий план діяльності підприємства туристичного бізнесу	18	
5	Фінансовий план	16	
6	Бізнес-план як кінцевий продукт планування	16	
	Разом	98	

Основні види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Розбір практичної ситуації, аналізу шляхів її вирішення. Виконання дії за зразком. Колективне виконання вправи студентами.	36	щотижнево	Контроль за якістю засвоєння студентами матеріалу у вигляді усного опитування
2	Обговорення завчасно визначених дискусійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Метод аналізу і діагностики ситуації
3	Виступ з повідомленнями за темою індивідуального завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, написання тез доповіді, виступ на студентській конференції)	22	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Письмові відповіді на контрольні питання, тестування у системі Сократ
	Разом	98		

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не

виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних творчих завдань

1. Сутність та зміст бізнес-планування підприємства туристичного бізнесу.
2. Дослідження ринку послуг та продукції підприємств туристичного бізнесу.
3. План і стратегія маркетингу.
4. Обґрунтування виробничої стратегії туристичного підприємства.
5. Організаційно-юридичний план.
6. Методи оцінки усталеності та ефективності проекту в умовах невизначеності.
7. Визначення найбільш розповсюджених типів ризиків для підприємства туристичного бізнесу. Способи реагування та заходи з нейтралізації або мінімізації можливих негативних наслідків.
8. Чинники, що приваблюють потенційних кредиторів та інвесторів до фінансування проекту.

Перелік видів бізнес-планів для туристичних підприємств (творче завдання)

1. Бізнес-план будівництва нового туристичного підприємства
2. Бізнес-план створення нового туристичного підприємства
3. Бізнес-план створення нового туристичного підприємства в рекреаційних зонах.
4. Бізнес-план реконструкції туристичного підприємства
5. Бізнес-план розвитку додаткових туристичних послуг.
6. Бізнес-план реконструкції туристичного комплексу
7. Бізнес-план реорганізації туристичного підприємства
8. Бізнес-план диверсифікації діяльності туристичного підприємства
9. Бізнес-план розвитку комерційної ідеї.
10. Бізнес-план реального інвестиційного проекту.
11. Бізнес-план інноваційного проекту

8.Методи навчання

- фронтальне опитування з ключових теоретичних питань;
- рецензування відповідей своїх товаришів під час індивідуального опитування (презентації);
- вирішення практичних завдань;
- виконаних індивідуальних проєктів бізнес-планів.

9. Форми поточного та підсумкового контролю *

- поточне тестування та опитування;
- усне опитування;
- підсумкове тестування з кожного змістового модуля (модульна контрольна робота);
- оцінювання виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи;
- іспит.

10. Критерії оцінювання результатів навчання*

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях та ведення конспекту лекції	7
2	Активна участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	3
4	Підготовка повідомленнями за темою індивідуального завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, написання тез доповіді, виступ на студентській конференції)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Присутність на лекційних заняттях та ведення конспекту лекції	7
6	Активна участь у роботі на практичних заняттях	10
7	Виконання контрольних робіт, тестування	3
8	Підготовка повідомленнями за темою індивідуального завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, написання тез доповіді, виступ на студентській конференції)	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки - на екзамені.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
Рівень компетентності високий (творчий)	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самотійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Рівень компетентності достатній (конструктивно- варіативний)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
Рівень компетентності середній (репродуктивний)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
Рівень компетентності низький (рецептивно- продуктивний)	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

13. Методичне забезпечення

1. Левицька І.В. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Планування і організація туристичного бізнесу»: для студентів факультету економіки та підприємництва денної форми навчання, першого (бакалаврського) рівня освіти, галузі знань 14 «Сфера обслуговування», спеціальності 242 «Туризм». Вінниця: РВВ ВНАУ, 2018. 36 с. **(16020)**

2. Левицька І.В. Програма з дисципліни «Планування і організація туристичного бізнесу» для студентів факультету економіки та підприємництва денної форми навчання, першого (бакалаврського) рівня освіти, галузі знань 14 «Сфера обслуговування», спеціальності 242 «Туризм». Вінниця: ВНАУ, 2018. 34 с. **(16019** код репозиторію).

3. Левицька І.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Планування і організація туристичного бізнесу»: для студентів факультету економіки та підприємництва денної форми навчання, першого (бакалаврського) рівня освіти, галузі знань 14 «Сфера обслуговування», спеціальності 242 «Туризм». Вінниця: РВВ ВНАУ, 2018. 45 с. **(16021)**

14. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про туризм» від 19.09.95 №324/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 31. Ст. 241.
2. Закон України «Про внесення змін до закону України «Про туризм», від 18 листопада 2003 року, № 1282- IV.
3. ГОСТ 28681.1-95 Туристско-экскурсионное обслуживание. Проектирование туристских услуг.
4. ГОСТ 28681.2-95 «Туристско-экскурсионное обслуживание. Туристические услуги. Общие требования».
5. ГОСТ 28681.3-95 «Туристско-экскурсионное обслуживание. Требования по обеспечению безопасности туристов и экскурсантов».
6. Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу, від 20 жовтня 2004 р., N 1344/9943.
7. Федорченко В.К. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні. К.: Юрінком Інтер, 2002. 640 с.
8. Роїна О.М. Туристична діяльність в Україні: нормативно-правове регулювання. К.: КНТУ, 2016. 464 с.
9. Балашова Р. І. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2012. 184 с.

10. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2013. 178 с.
11. Кифяк В. Ф. Організація туризму: навч. посібник. Чернівці : Книги-XXI, 2008. 344с.
12. Мальська М. П., Бордун О. Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2012. 248 с.

Додаткова

1. Ставська Ю.В. Розвиток туризму в Україні в умовах впливу факторів світового ринку. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. Вінниця, 2017. Випуск 2`2017 (18). С. 42- 50.
2. Ставська Ю.В. Особливості зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств. Глобальні та національні проблеми економіки: Миколаївський національний університет ім. В.О.Сухомлинського, 2017. Випуск 19. С. 46 –49 .
3. Ставська Ю.В. Сільський зелений туризм як напрям розвитку сільських територій. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики, 2019– Випуск 1`2019 . – С.83-95
4. Ставська Ю.В. Напрями інноваційного розвитку туризму в Україні. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики, 2019– Випуск 2`2019 . – С. 45-57.

Інформаційні ресурси в Інтернет

5. <http://www.tourism.gov.ua/> – Сайт державної туристичної адміністрації.
6. <http://www.world-tourism.org/> – Сайт з інформацією про розвиток світового туризму.
7. <http://www.igh.ras.ru/> – Сайтотека енциклопедичної літератури.
8. www.rubricon.com/ – Енциклопедичний словник «Всемирная история».
9. <http://history.ru/> – Сайтотека з Всесвітньої історії.
10. www.catalog.alloy.ru – Каталог сайтів «Всемирная история».
11. http://rmat-english.narod.ru/slovar/slovar_r.htm – Туристський термінологічний словник (Зорін І.В., Квартальнов В.А.).